

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložila studentka: Veronika Macháčková

Název práce: Role sociálního pracovníka v podpůrných a svépomocných skupinách

---

Oponoval: Jan Kaňák

1. CÍL PRÁCE

Autorka si v rámci bakalářské práce klade za cíl odpovědět na hlavní výzkumnou otázku (dále také jako HVO), kterou formuluje takto: *Jaká je role sociálních pracovníků v podpůrných a svépomocných skupinách?* Jak autorka v Úvodu práce uvádí, není tato oblast dostatečně zmapována a je fajn, že se jí rozhodla věnovat svoji pozornost. Cíl je oborově relevantní, otázka je otevřená, umožňuje dle mého dobrou operacionalizaci a také tedy umožňuje nalezení odpovědi. Přičemž specificky se chce autorka zaměřovat na:

- Činnosti
- Náplň práce
- Prospěšnost
- Vlastní reflexi práce

Zatímco činnosti a náplň práce je ve vztahu k teorii rolí zřejmá, prospěšnost již tolik ne a vlastní reflexe práce by bylo vhodné více konceptuálně vymezit. Cíl, tak jak jej Veronika Macháčková vymezuje v HVO je, dle mého, naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

V návaznosti na téma práce a formulovanou HVO autorka v **konceptuální části** textu věnuje svoji pozornost vymezení podpůrných a svépomocných skupin. Tento popis je poměrně zevrubný a obsahuje jak vymezení pojmů příbuzných, tak představení základních postupů práce, či typů skupin. Stejně tak podrobně je základně vymezen termín „role sociálního pracovníka“. Tím jsou z hlediska HVO v konceptuální části popsány oba podstatné termíny. Domnívám se, že by v rámci textu bylo fajn více koncept rolí rozvést nad jeden odstavec v němž je sice základně dostatečně a adekvátně vymezena. Chybí ale např. rozvaha, jak se k tématu vztahují konflikty rolí, které ve vztahu k tématu podpůrných a svépomocných skupin (pokud je jedna z variant účastenství sociálních pracovníků / pracovníků to, že se skupinou sdílí stejný problém) vnímám jako relevantní. Stejně jako širší teoretická perspektiva pojetí koncepce role. Autorka práce se také věnuje přehledu dosavadních pojetí rolí sociálních pracovníků a pracovníků v podpůrných a svépomocných skupinách.

V **metodologické části** autorka formuluje cíl, tedy odpovědět na HVO a specifikuje, že se bude zaměřovat na „činnosti“, „náplň práce“ sociálních pracovníků a také „čím mohou být skupině prospěšní“ a „jak oni sami svou roli ve skupině reflektují“. Domnívám se, že by bylo dobré, aby se autorka v textu více tzv. vypořádala s tím, že roli chápe jako „soubor očekávání, která jsou kladena na jedince v určité sociální pozici“ a to především s ohledem na to, že formulace onoho souboru očekávání závisí také na tom, zda vycházíme z teorie rolí v kontextu strukturálního-funkcionalismu (makro perspektiva), anebo symbolického interakcionismu (mikro perspektiva). Z výše uvedené specifikace se zdá, že by se mohlo jednat o kombinaci oné makro a mikro perspektivy. Autorka v textu

reflektuje jak způsob tvorby dat, tak výběr komunikačních partnerek a partnera, stejně jako etickou stránku realizovaného výzkumu. Popisuje také, jak probíhala analýza dat.

Prezentace dat je přehledná, rozdělená, pokud dobře chápu, podle jednotlivých identifikovaných témat, možná také sub-témat. Bylo by ale vhodné, aby byly všechny oblasti / témata doplňovány přímými citacemi z rozhovorů, protože pak místy není pro mne z textu zřejmé, jestli je téma identifikováno v rozhovoru, či je spíše reflexí literatury, či v jakých datech jsou tvrzení kotvena (jako např. kap. 5.1.4). Zároveň je u většiny jednotlivých témat reflektováno téma ve vztahu k již existující další odborné literatuře. V závěru práce by, dle mého, stálo za to shrnout odpověď na HVO i v rámci vymezených čtyř oblastí HVO (činnosti, náplň práce...). V textu mi také není zřejmé, jestli tedy autorka vnímá roli sociálních pracovníků / pracovníků v rámci skupiny jako jednu roli s určitými očekáváními, nebo nikoliv, když pak mluví o roli zakladatele, roli facilitátora atp.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Předkládaná práce splňuje všechny formální náležitosti kladené na bakalářské práce. Zdroje jsou odborné a jsou odkazovány adekvátně. Práce je proporčně vyvážená.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Bakalářská práce je přehledná, dobře strukturovaná, obsahuje podstatné části, které jsou na úrovni bakalářské práce dobře zpracovány. U některých uvedených témat identifikovaných v jednotlivých rozhovorech s komunikačními partnery a partnerem by bylo vhodné doplnit konkrétní citace z dat, aby bylo zřejmé, že jsou tvrzení v datech ukotvená.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Prosím autorku, aby v rámci odpovědi reflektovala následující:

- 1) Jak autorka v rámci operacionalizace došla k zaměření se na „činnosti“, „náplň práce“, „ prospěšnost“ a „vlastní reflexí role ve skupině“ a to i ve vztahu k reflexi pojetí rolí v kontextu makro a mikro.
- 2) Prosím autorku, zda by mohla v rámci obhajoby také v bodech shrnout, jaká je činnost, jak se liší, pokud nějak od pracovní náplně, s ohledem na co a jak komentují komunikační partnerky a partner svoji prospěšnost a jak různě reflektují svoji roli.
- 3) Prosím autorku, zda by mohla specifikovat, jak nahlíží na termín „role“ a jak jej v práci využívá (s ohledem na jakou jeho konceptualizaci).

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře (2) až výborně (1) a to v závislosti na průběhu obhajoby.

Datum 15. května 2024

Podpis: